

Minnesanteckningar KLARA granskarmöte 2016-02-09

Datum: 2016-02-09

Tid: klockan 11.30-18.00

Plats: Göteborg

Närvarande

Maria Aveskogh	Uppsala universitet
Helén Frankzén	Region Kronoberg
Rita Grandér	Göteborgs universitet
Leif Holmlid	Göteborgs universitet
Jan Isaksson	Västra Götalandsregionen
Heléne Lindholm	Högskolan i Skövde
Javid Miakhel	Nordic Port
Ann-Christin Nilsson	Region Skåne
Kristina Orselius	Linköpings universitet
Andreas Resar	Västerbottens läns landsting
Catarina Strandroth	Region Jönköpings län (ordförande)
Maria Stensmyr	Region Skåne
Cecilia Sundelin	central granskare (sekreterare)
Leif Svanblom	Kungliga tekniska högskolan

§1 Mötets öppnande och presentation av deltagare

Catarina öppnade mötet och hälsade alla välkomna. En kort presentationsrunda följde.

§2 Föregående mötesanteckningar (2015-12-01)

- Synonymflaggorna kommer att raderas i nästa version av granskningsverktyget.
- Nomenklaturen i KLARA granskningsverktyg ska bli mer enhetlig. Leif Svanblom och Björn Orheim (Nordic Port) har haft det första mötet, men det går fortfarande bra att skicka fler förslag till Leif (leif@kth.se).
- Uppdatering av prefixdokumentet. Hanna har kollat på IUPAC, utan att egentligen komma så mycket längre. Hanna har pratat med en professor i organisk kemi på Stockholms universitet och rapporterar till granskningsgruppen nästa gång Hanna är med på mötet.
- Hur ska vi hantera isotopinmärkta/radioaktiva produkter i KLARA? Lunds universitet (LU) har tagit fram en förstudie. Hans Hovenberg på LU kommer att skicka ut information om den till alla medlemmar för att se om fler är intresserade.
- Icke märkningspliktiga produkter som ändå har H-angivelser. Javid och Lennart Risfelt (Nordic Port) föreslår att vi kan testa hur det fungerar i granskningsverktyget, för att sedan se hur det påverkar andra delar av KLARA (rapportverktyg, PP-sidan). Förslaget finns med i nästa version av granskningsverktyget.
- Samtliga problem som finns med kommentarsfältet efter att den nya Snabbtext-funktionen publicerades, kommer att rättas till i samband med att nästa version av granskningsverktyget publiceras. Som det är nu går det bland annat inte att "pila över" en kommentar, den fastnar bara om man gör en ändring i kommentaren innan man sparar. Problemet som fanns med att nyvalda kommentarer skrev över gamla kommentarer är löst.
- Granskning av gasblandningar. Diskussionen fortsatte om hur vi ska granska gaser. Granskningsgruppen får på nytt i uppgift att undersöka frågan vidare i respektive

verksamhet. Se Cecilias och Kristina Orselius KLARA-id som exempel: 101162 och 101072 (AGA), 122575 och 144297 (Air Liquide), 82141 (Air Liquide), 115623 och 161895. Två säkerhetsdatablad (SDB) bifogas också minnesanteckningarna, det är SDB som ersätter SDB på nuvarande KLARA-id 90877 och 77856 (från Kristina Orselius). Frågor för granskningsgruppen att fundera på till nästa möte: (Observera! Gäller enbart gasblandningar!)

- a) Ska ett SDB alltid motsvaras av ett KLARA-id? Därefter fyller vi på med synonymer för de olika gasernas specifika namn.
- b) Ska en specifik gasblandning alltid motsvaras av ett KLARA-id? Vi laddar vid behov upp samma SDB för olika KLARA-id och använder standardkommentaren "SDB gäller för fler produkter/SDS valid for many products".
- c) Hur ska vi skriva gasens namn? Med summaformel, med gasens namn i utskriven text, eller precis som i SDB? Ska vi lägga till ordet gasblandning/blandgas alt. gas mixture i produktnamnet?

Granskningsgruppen ombeds också att ta reda på vilka namn som står på gasflaskorna?

- UN-nummer. Det finns ett eget UN-nummer (samlings-UN-nummer) för alla kit, men vi behöver se över om vi verkligen kan använda det så att vi inte går miste om någon information som vi behöver gällande avfall/transport. När det gäller kit är det ur transportsynpunkt inte OK att skriva in flera UN-nummer i KLARA. För kit som har kitkomponenter med olika UN-nummer, skriv NONE så länge. Magnus Strand avvaktar svar från Lennart Risfelt och Anders Thorén (Nordic Port) om hur vi eventuellt kan göra utsökningar för att säkerställa att mängderna ingående ämnen i kiten inte överstiger det som regleras i transportreglerna. Förslagen om UN-nummer tas upp på systemutvecklingsgruppens möte.
- Produkter med felaktiga artikelnummer. Man kan fortfarande lägga in artikelnummer via inköpsmodulen, men utvecklingen är beställd och kommer publiceras i nästa version av granskningsverktyget.
- Regler i KLARA kring vilka faropiktogram som visas (kombination H314/H317). Se KLARA-id 120706. Vissa H-fraser "skuggar" andra H-fraser, leverantören behöver inte ange alla faropiktogram i SDB. Fråga från granskningsgruppen: Hur påverkar det andra produkter? Vilka faropiktogram syns i kemikalieförteckningen? Det är viktigt att alla faropiktogram syns i kemikalieförteckningen. Frågan diskuteras vidare på nästa granskarmöte.
- Införandet av REACH-nummer i granskningsverktyget. Catarina kommer att få en offert av Nordic Port i samband med systemutvecklingsgruppens möte på torsdag (11/2).
- Förslaget från Kristina om att bjuda in Malin Ludvigsson, utbildningsledare på *Explizit AB*, för att prata om Exponeringsscenario på årsstämman fick avslag av styrelsen. Troligtvis kommer vi inte att hantera exponeringsscenario i KLARA, eftersom de behöver vara individuellt daterade för varje medlem.
- Ändring av "Publicerat år" till "Publicerat datum", samt ta bort "Ny SDB-länk". Förslagen finns med i den nya versionen av granskningsverktyget.

- Föranmäld fråga från Andreas Resar, från föregående möte: Se KLARA-id 15042. Huvudämnet namn finns inte med bland de ingående ämnena i SDB. Förslag om att tillföra en regel som gör att aggregerade ämnen som har maxkoncentration under kriteriegränser inte medför att de kommer med på motsvarande lista (1% för B-listan, 0,1% för A-listan osv.). Om man gör så kan man aggregera enligt undantaget om att särskilt farliga ämnen kan vara motiverade att aggregera även om de inte finns i avsnitt 3, men ändå inte få en felaktig "flaggning". Alternativet vore nog att aldrig aggregera ämnen under kriteriegränserna oavsett om de är särskilt farliga, och det kanske är praktiskt men jag tycker inte att det låter så bra. Kan A- och B-listan väljas fram med en koncentrationsgräns för att undvika att alla ämnen kommer med?
Svar: Catarina tar med frågan till systemutvecklingsgruppens möte på torsdag (11/2).
- Ta bort valet "gammal lagstiftning" och alltid ha den senaste lagstiftningen som Default? Förslaget kommer att inkluderas i nästa version av granskningsverktyget.
- Produkter med snarlika namn med samma SDB, kan det bli en produkt i KLARA? Rita Grandér, Helén Frankzén och Catarina Strandroth har stämt av med sina respektive verksamheter hur de vill ha det. Samtliga tre verksamheter är överens om att de endast vill ha EN produkt för ett SDB, inte skapa många olika KLARA-id för olika nyanser, färger mm.
Granskningsgruppens förslag till beslut: Så länge produkten har samma SDB blir det en produkt i KLARA. Då en produkt har fler namn enligt SDB, lägg in alla namn i produktnamnsrutan och respektive enskilt namn som synonym. Om vi gör så kan kommentaren "SDB gäller för fler produkter/SDS valid for many products" tas bort för dessa produkter. Cecilia uppdaterar granskningsinstruktionen.

Det är egentligen samma fråga vi diskuterar för både gaser och kit.

EXTRAINSATT: Presentation av nya förslag kring granskning av kit, Andreas Resar (VLL). Se mer detaljerad information i Andreas dokument. Obs! Tänk på att det finns många olika sorters kit.

Granskningsgruppen får i uppgift att till nästas möte undersöka om principen för tandvårdsprodukterna kan fungera även för gaser och för kit. Diskussionerna om gaser (se a/b/c mm ovan) och kit tas upp igen vid nästa möte.

§3 Information från styrelsen

- Årsstämma 15/3 2016 på KI. Separat inbjudan har skickats ut.
- Styrelsens senaste möte den 4/2. Nästa styrelse möte den 23/2. Styrelsen arbetar mycket med årsstämman. Styrelsen behöver hjälp från granskningsgruppen gällande kommande granskningsuppdrag. Hör av er till Catarina eller Kristina om ni har förslag på uppdrag inom databasvård som behöver genomföras i granskningsverktyget. Förslag på uppdrag från Jan Isaksson: Gamla apparatkit som kan arkiveras, dessa blir fortfarande (felaktigt) inventerade. Det vore bra om det gick att göra något åt dessa. Samt fler ämnen som har fått uppdaterad klassificering, ska vi satsa på dem?
- Systemutvecklingsgruppen har möte på torsdag 11/2. Protokoll kommer.
- Behörighet gulgranskare. Vi blir fler och fler gulgranskare och flertalet brister i deras granskning har upptäckts. Vilka rättigheter har en gulgranskare idag? Ska vi införa någon typ av utbildningskrav även för gulgranskare? Eller ska vi införa rödgranskare i systemet som enbart får tillgång till sina egna röra produkter? Gulgranskare kan inte ändra enhet, kan inte heller ändra gul till röd. Granskningsgruppen vill både begränsa rättigheterna (enbart arbeta med sina egna röda produkter) och eventuellt införa

utbildningskrav. Om vi kan införa utbildningskrav, vilka skulle det i så fall vara? Catarina undersöker med Nordic Port vilka rättigheter en gulgranskare har idag. Diskussionen fortsätter på nästa granskarmöte.

§4 Information från central granskare (Cecilia Sundelin)

- Nya slutgranskare 2015/2016. Följande slutgranskare har godkänts under 2015-januari 2016: Maria Aveskogh (Uppsala universitet), Helén Frankzén (Region Kronoberg), Karin Hallstenson (Sveriges tekniska forskningsinstitut), Karin Sonesson (SLL/Karolinska sjukhuset) samt Lisa Svedbom (Högskolan i Skövde).
- Ny uppföljning av slutgranskare genomförd december 2015. Rapport från uppföljningen där 14 slutgranskare följts upp med 10 produkter/slutgranskare. Resultat: 24 % av produkterna slutgranskades helt utan anmärkning, i augusti 2015 var motsvarande siffra 26 %. Det är fortfarande brister i alla delar av granskningen. Cecilia påminde alla granskare om hur viktigt det är att granska kontinuerligt.
- Ny granskningsinstruktion version 2015-12-10. Sprid den nya granskningsinstruktionen till era gulgranskare!

§5 Information från mötesdeltagarna

- Leif Holmlid informerade om generationsväxling på Göteborgs universitet, att det är svårt att hitta nya granskare som vill ta över. Minskad inströmning av kemikalier till systemet.
- Andreas Resar informerade om att Västerbottens läns landsting (VLL) är i tillväxtfasen, det väller in ärenden och produkter. VLL har också en egen avdelning som tillverkar kemikalier.
- Leif Svanblom (KTH) testar streckkoder och verksamheten verkar nöjda. Det började med ett test på en avdelning och nu har hela Kemiskolan köpt in strekkodsfunktionen.
- Maria Aveskogh (Uppsala universitet) informerade om uppdaterade miljömål 2016/2017. Ny omgång revisioner på gång under våren 2016. Även ny miljöutredning på gång.
- Helén Frankzén (Region Kronoberg) granskar mycket nu eftersom man köpt in ett nytt instrument med tillhörande produkter. Man har också gjort en egen lista för utfasningsprodukter som numera syns direkt i inventeringsverktyget.
- Region Skåne arbetar med en ny utfasningsplan (Maria Stensmyr, Ann-Christin Nilsson).
- Kristina Orselius (Linköpings universitet) arbetar med att granska många nya produkter, samt informerade om CMR-utredningar.
- Javid Miakhel (Nordic Port) arbetar vidare med pågående uppdrag inom databasvård.
- Heléne Lindholm (Högskolan i Skövde) informerade om att årets inventering nu är öppen.
- Rita Grandér (Göteborgs universitet/Sahlgrenska akademien) supportar verksamheten med kemikaliehantering. Intern miljörevision på Sahlgrenska akademien har precis avslutats.
- Catarina Strandroth (Region Jönköpings län) informerade om att man arbetar med att ta fram en ny utbildning inom kemikaliehantering, lagkrav, CMR-ämnen mm. som ska bli obligatorisk för viktiga funktioner i Regionen.

§6 Granskningsfrågor från kvalitetssamordnare Catarina Strandroth

- Uppdaterade SDB från Procter & Gamble. Vi går igenom dessa på morgondagens arbetsmöte.

§7 Föranmälda frågor från granskarna (anmäls senast 29/1 till Cecilia)

Karin Sonesson 20160112:

Arkivförfrågan utskickad för KLARA-id 14804. Ska vi som granskare, som service för verksamheten, skapa nya ersättningsprodukter för den här typen av "breda produkter" som används av väldigt många?

Svar: Ja, du skapar en ny produkt för den/de produkt(er) som finns hos er, om den inte redan finns i systemet. Du behöver inte skapa fler produkter.

Andreas Resar 20160114:

1. *VLL vill gärna kunna skapa orangea produkter som verksamheten sedan kan inventera på. Som det är nu ser det ut som at man behöver gå via en röd produkt som därefter inventeras och först därefter görs orange?*

Bedömda produkter, förslag: Kan vi ändra så att orangea produkter går att hitta och lägga in inom den organisation som har skapat den (för de fall den har skapats som orange innan det lagts in någonstans)?

Svar: Börja med att bolla frågan med Margaretha Åkerholm (Stockholms universitet), eftersom det var hon som tog fram förslaget om bedömda produkter från början. Andreas kollar med Margaretha, eventuellt kommer önskemålet med redan till på torsdag (11/2) då systemutvecklingsgruppen träffas.

2. *Inloggning i Klara: Kan vi ordna samma funktion för inventeringsverktyget som granskningsverktyget, dvs. att man kommer tillbaka till samma ställe man var på sist om man blir utloggad pga. inaktivitet?*

Svar: Catarina tar med frågan till Nordic Port på torsdag 11/2 (systemutvecklingsgruppens möte).

3. *Fortsatt diskussion om hanteringen av produkter som delar samma SDB (men det kanske redan ligger på agendan?).*

Svar: Frågan redan besvarad, se ovan.

4. *Skulle vilja ändra texten som kommer fram när man vill lägga in produkt som inte finns i produktregistret (för medlemmar som har valt att man skicka in ett mail till en viss mailadress). Tycker att det går att passa på att få med info där som man annars (nästan) alltid måste ta i andra steget. Dessutom tycker jag att nuvarande text öppnar lite väl lätt för att folk skickar in ärenden utan att ens se om det finns något SDB. Förslag till ändring nedan.*

Text i de två första styckena som förut. Ändringar i text nedan.

Denna information bör finnas med:

1. **Produktnamn**
2. **Leverantör**
3. **Artikelnummer**
4. **Faromärkning** (enligt förpackningen/behållaren)
5. **Ett bifogat säkerhetsdatablad (SDB)**

Alternativt weblänk till SDB. SDB bör vara på **uropeiskt format** (EG 1907/2006) och i första hand på **svenska** (finns ej svenska kan engelska duga). SDB återfinns ofta hos stora leverantörer på deras eller tillverkarens websidor. Finns de inte att finna på detta sätt kan du maila er leverantör och be om ett sådant på korrekt format och språk (de är skyldiga enligt europeisk lag att lämna ut ett SDB på begäran).

Om någon uppgift saknas kan det utelämnas, men gör ett försök att hitta det eftersom det får ärendet att gå mycket snabbare.

Svar: Granskningsgruppen vill ändra meddelandet enligt Andreas förslag ovan, förutom de två sista raderna, samt med tillägg för den nya CLP-lagstiftningen med koden 1272/2008. Knappen "Ej listad produkt" bör byta namn till något mer självklart. Se även till att den engelska översättningen blir begriplig. Catarina tar med frågan till Nordic Port (systemutvecklingsgruppens möte på torsdag 11/2).

Cecilia Sundelin 20160121

Angående aggregering av ingående ämnen, klippt från granskningsinstruktionen sid. 9:

"Om det ingående ämnet som finns i KD har samma CAS-nummer men inte samma produktnamn, lägg till det produktnamn som finns i blandningens SDB som synonym."

Ska vi verkligen lägga till det nya namnet från blandningens/kitets SDB på alla ämnen? Dvs. både gröna, gula och blå? Ibland är dessa namn väldigt allmänt formulerade, och det blir mer förvirrande än hjälpande för inventerarna med en sådan synonym på en redan slutgranskad produkt. Se KLARA-id 159110 som exempel, ska alkyleteramin läggas till som synonym?

Svar: Granskningsgruppen antar förslaget enligt ovan. Cecilia uppdaterar granskningsinstruktionen.

Kristina Orselius 20160128

Centraldepå/ förråd.

När man har en plocklista kopplad till sökfunktionen kan man inte välja sin egen leverantör t.ex "Region Östergötland depåsортiment" som leverantör när man inventerar. Men man kan välja "VGR Depåsортiment". Det känns inte riktigt bra. Jag har skickat frågan till Lennart Risfelt och här är hans svar:

”Nu har jag kollat detta med plocklist-leverantörerna. Det brukar dyka upp någon gång om året men jag kommer så klart inte ihåg hur det hänger ihop. Normalt visas alla leverantörer som är kopplad till en viss produkt. Undantaget är just de leverantörer som används som snabblista till höger. Många har tyckt att dessa inte skall gå att välja som leverantör på inventeringsposterna. Det kommer sig av att man det då går att registrera "Region Östergötland depåsortiment" eller "MA-depån Skåne" om man inventerar i t.ex. Jönköping.

Jag kan tänka mig en ombyggnad av detta så att den lokala plocklistan kan dyka upp på respektive ställe. Det är då något för utvecklingsgruppen.”

Ska vi ta frågan till utvecklingsgruppen? Hur ska vi göra med alla depåer och centralförråd i leverantörslistan? Det borde vara mer specifika, inte bara ”centralförrådet”.

Svar: Granskningsgruppen anser att leverantörernas namn i plocklistan inte ska synas. Samt att det behövs sorteras bland leverantörerna. Catarina tar med frågan till systemutvecklingsgruppens möte på torsdag 11/2.

§8 Övriga frågor

- Helén Frankzén: KLARA-id 52786 som har EUH208 men inget aggregerat ämne.
Svar: Granskningsgruppen vill att även sensibiliserande ämnen aggregeras till produkterna. Cecilia uppdaterar granskningsinstruktionen.
- Helén Frankzén: Produkter som enligt SDB har ny sammansättning, men samma recept. Ska vi ändå skapa en ny produkt?
Svar: Antalet produkter det handlar om ökar just nu eftersom CLP-lagstiftningen nyligen kommit. Granskningsgruppen är överens om att en ny sammansättning alltid föranleder en ny produkt.
- Kristina Orselius: Hur gör ni med antikroppar? Kristina har gjort en ”allmän” röd produkt som alla olika antikroppar inventeras under.
- Andreas Resar: Hur går det med utvecklingen av riskbedömningsmodulen?
Svar: Den är ännu inte ”officiellt beställd”, men den kommer att beställas så snart KEF fått en offert. Catarina hänvisar Andreas till Ulrika Olsson på Karolinska institutet.
- Ann-Christin Nilsson om brandklassning:

KLARA-id 164045: Flampunkt >23 skriver vi just nu som 23 grader, vilket ger klass <23. Om man skriver in 23 grader borde klass 23-30 grader väljas (enligt nya lagstiftningen). Catarina tar med frågan till systemutvecklingsgruppens möte på torsdag 11/2.

Om flampunkten är >23 skriver vi in 23,1 och om flampunkten är <30 skriver vi 29,9. Cecilia uppdaterar granskningsinstruktionen.

KLARA-id 28674: Produkten har en H-angivelse som medför brandklass, men ingen flampunkt vilket gör att ingen brandklass automatiskt blir vald.

Svar: Granskningsgruppen är överens om att man vill införa en varning ”Överväg brandklass” på motsvarande sätt som vi hade tidigare. Catarina tar med frågan till systemutvecklingsgruppens möte på torsdag 11/2.

- Cecilia Sundelin: Granskare som inte kan närvara på arbetsmötet vill få KLARA-id att granska ”på distans”. Cecilia skickar 10 produkter i taget till de som anmält intresse.
- Cecilia Sundelin: Cecilia Sundelin: Jag får många frågor om hotell inför varje granskarmöte. Önskar granskningsgruppen ett eller flera hotellförslag inför varje möte? Svar: Nej, eftersom alla medlemmar har olika avtal.

§9 Nästa möte

Nästa möte blir 17-18 maj i Skövde (Högskolan i Skövde).

Mötet därefter blir 6-7 september 2016 i Växjö (Region Kronoberg).

Mötet därefter blir 6-7 december 2016 i Stockholm (Kungliga tekniska högskolan).

Cecilia Sundelin 2016-02-09 och 2016-09-10